Het Goudspook

oorspronkelijke roman van
J. Dieterle

(71) Vervolg).

Nu was het de laatste reis en de negers zouden in de bestemmingshaven hun vrijheid herkrijgen. De kapitein zou in dienst blijven om den Oosterling bij de uitvoering van een zeer gewichtig plan behulpzaam te zijn.

De stemming aan boord was door die vooruitzichten een heel vroolijke; de negers zongen bij het rammelen van hun ketenen eentonige liederen en schertsten op luchtigen toon met elkaar. De anders zoo norsche kapitein was nu een en al opgewektheid.

In de Arabische zee zou de boot blijven kruisen, totdat Saja met orders van Raja Mullah aan boord zou komen.

Dagen lang had de kapitein al met zijn kijker over de wijde zee getuurd of hij ook de duikboot zag naderen, want Saja zou hen met de snelloopende boot volgen. De afstand waarvoor zijn boot zes dagen noodig had, werd door de duikboot in nog geen drie dagen afgelegd. Volgens zijn kaarten moest het goudschip op de hoogte van de Kanarische eilanden zijn en nog steeds was er geen spoor van Saja te ontdekken.

De kapitein besloot de snelheid van het schip op een minimum te brengen, in de hoop dat daardoor Saja eerder in zijn nabijheid zou zijn.

Op een middag klonk een knal. Boven de oppervlakte van de zee zweefde in het Noorden een kleine lichtgele rookwolk, die langzaam uiteen dreef.

Dit was het sein van de duikboot. Saja zou zoodra hij de boot in het zicht had, een donderbus ontsteken. Om te voorkomen, dat hij bij vergissing een verkeerde boot volgde, zou de kapitein als antwoord op het schot, drie maal fluiten.

Onmiddellijk floot het stoomschip drie maal, doch nauwelijks was het antwoord gegeven of van de duikboot werd nu zes maal achtereen geschoten. Dit was een teeken, dat Saja aan boord zou komen en dat er gevaar was.

De kapitein liet de machine nu geheel stoppen en het schip bleef op de kalme zee stilliggen.

Eindelijk was Saja zichtbaar; van de boot zelf was niets te onderscheiden. Het geleek wel een ebbenhouten beeld dat over de zee naar het schip gleed, zooals Saja daar stond, geheel naakt met alleen een gordel om zijn lendenen.

De duikboot was langs zij, en Saja riep: „Ik kom aan boord, geef den sleeptros.... Groot gevaar; spoed.“..

De stalen sleeptros werd Saja toegeworpen. Hij bevestigde 'm aan zijn boot en lenig als een kat klom hij langs den valreep aan boord van het stoomschip.

„Abdul Kabeb, we worden achtervolgd,“ riep Saja den kapitein toe, toen hij over de reeling op het dek sprong.

„Dat is een mooie boel... Weet je het zeker?“

„Of ik het zeker weet.... Toen jij het anker lichtte om in plaats naar Rusland naar Arabië te vertrekken, wachtte in het Noorden een paar Russische oorlogsschepen om je op je reis naar Libau te konvooieeren. Het wachten duurde hun te lang en toen ze gingen kijken waar je bleef, ontdekten ze dat je er van door en natuurlijk in zuidelijke richting verdwenen was. Een deel der schepen trok door het Kanaal, terwijl een ander deel om Schotland en Ierland heen naar de Golf van Biscaye ging. Hier verzamelden zij zich weer en volgden je. Ik heb ze een tijdlang in den periscoop bespied en zag hoe zij bij de monding van den Taag een Portugeesch visschersvaartuig aanhielden, waarvan een der leden van de bemanning het woord voerde en steeds naar het zuiden wees....

Het vaartuig zette koers naar land en uit de pijpen van de oorlogsbodems, begon een dikke rook te pluimen. Ze begonnen dus full speed te loopen; ik dook onder en voer met de hoogste capaciteit.... Wij moeten alles doen om hen te ontkomen. Onze bestemming weten ze.... Onze meester, Raja Mullah, wacht ons...“

„Raja Mullah, onze toekomstige heerscher,“ zeide de kapitein eerbiedig.

„Kabeb, de boot moet loopen, sneller gaan dan de wind.... meer dan full...“

„Saja.... Saja....“ riep de kapitein toen hij zijn kijker naar het Noorden richtte. „Daar zijn zij.... Ze schieten op ons....“ Saja nam den kijker van den kapitein. Een dof gedreun van ver-weg kanongebulder rolde over de zee. „Ze zullen ons niet in den grond boren.... Maar vooruit, beter met het goud op den bodem der zee, dan in hun handen!“

„Full speed!“ schreeuwde de kapitein door de spreekbuis naar beneden. Saja ging naar de machinekamer en liet den oven openen. De laaiende vlammen deden de lijven der negers glanzen; het geleken wel zwarte duivels voor een heksenketel.

„Stook dan honden“, gilde Saja en striemde de naakte lijven.

Een neger liet dreigend de tanden zien. Saja trok zijn revolver....

„Die weigert schiet ik als een hond neer... Stook dan! Vooruit!....“

Weer knalde de zweep over de zwetende ruggen. Saja snelde naar het dek en mat den afstand tusschen zijn schip en de schepen der achtervolgers.

„Ze halen ons gestadig in, binnen zes uur zijn ze bij ons. We zullen de zeilen opzetten.“

Saja sloeg met zijn zweep een deel der bemanning naar de zeilen. Een groote sterke Berber vloog op het stuurrad om den koers van het schip te veranderen en het op de oorlogsbodems aan te sturen. De kapitein sprong op den man toe en wilde hem weg slingeren. Twee andere negers vielen Saja aan, die zijn revolver trok en op een der oproerigen afvuurde. De neger viel bloedend neer....

„Smijt in zee!“ beval Saja „of ik schiet jelui allemaal neer!“ Zwijgend wierpen zij den gewonde in zee. Hij zonk onmiddellijk, een roode streep in het water achterlatend.

De stoomketel stond op bersten, de machines knarsten en sloegen onregelmatig. De wanden kraakten en het schip schommelde. Snellervooruit kwam men niet, de veel te groote capaciteit, die van de machines gevergd werd, deed nu en dan de boot een eind boven het water uitspringen....

Saja snelde weer naar beneden. In de machinekamer was de bitte ondraaglijk.... De machines maakten een onregelmatig lawaai en het water gierde langs de wanden. De stokers konden niet op hun beenen blijven staan en als een hunner kolen van den schep liet vallen schold Saja hem uit en sloeg hem met de zweep....

De negers werden angstig: voor den ketel en de stoombuizen, die kraakten van de spanning, voor de groote hitte, die het hout van het schip deed blakeren. Ze krompen van de pijn, die veroorzaakt werd door het zweet, dat in de striem-wonde drong....

Saja rende weer naar boven. Op het dek stond de kapitein vol ontzetting naar het Noorden te staren. De schepen naderden veel sneller dan men verondersteld.... Bij

Doordat de Zuiderzeedijk versterkt moest worden, is er sprake van geweest, dat het aardige dorpje Uitdam gedeeltelijk gesloopt zou worden, daar de rijweg dan dwars door het dorp zou komen. Er is echter een oplossing gevonden, waardoor het mogelijk is geworden, dat de rijweg achter het dorp komt. Op de foto hierboven zien wij de werklieden bezig met de versterking van den dijk.

De wederopleving der miniatuur-schilderkunst.

Het pleit slechts voor onzen huidigen aesthetischen smaak dat de fijne gracieuze kunst van de miniatuur meer en meer waardeering gaat ondervinden, en meer serieus door onze schilders wordt beoefend. Het is nog niet zoo heel lang geleden, dat deze kunst voornamelijk jonge dames inspireerde, die snakkend naar den schoonen naam van artiste, zich door middel van de miniatuur den weg tot een catalogus wilde openen, om op deze wijze beroemd te worden. Gelukkig zijn deze tijden thans voorbij en worden onze salons niet langer ontsierd door de smakelooze, onartistieke prullen, die meestal tusschen een zangles en een handwerkje werden gemaakt. De miniatuurschilderkunst werd het eerst beoefend in Frankrijk en Engeland. Om de geschiedenis van miniatuur te kunnen nagaan, dienen we terug te gaan tot de middeleeuwen, toen de monniken in de stilte van hun cel gezeten, de manuscripten copiëerden en de versieringen teekenden om hoofdletters en opschriften. Langzamerhand werden door hen andere motieven, als bloemen, dieren, personen enz. tot versiering gebruikt. Tot in het midden van de veertiende eeuw ongeveer werd deze kunst alleen beoefend door monniken: toen kwam ze ook in handen van leeken, die voorstellingen uit het leven gingen uitbeelden. De periode van grooten bloei, die de schilderkunst doormaakte, is ook aan de miniatuur ten goede gekomen, en zoo kenmerken zich de 16e en 17e eeuw door een groote voorliefde voor het klein-portret, dat toen zoowel in olieverf als in waterverf of potlood werd gemaakt. In dien tijd bracht Petitot het schilderen op émail tot grootere volmaaktheid, hetgeen een massa navolgers in Frankrijk en Engeland deed komen. In het begin van de 18e eeuw treft men echter eerst pas het miniatuur op ivoor aan en het is vooral de Fransche en Engelsche school die ze tot een grooten bloei bracht. Zóo viel deze kunst toen in den smaak, dat de vorsten elkaar hun portret in miniatuur op ivoor geschilderd, en gevat in diamanten ten geschenke gaven. Nog heden ten dage worden er wel miniaturen uit dit tijdperk verkocht voor prijzen varieerende tusschen 10.000 tot 25.000 francs. De uitvinding der fotografie in het midden der negentiende eeuw heeft de miniatuurschilderkunst een gedoemde, bijna doodelijke concurrentie aangedaan. Slechts enkelen, op kunstgebied meer ontwikkelden, zagen het verschil tusschen de doode, stijve fotografie en de transparante, luchtige, levende miniatuur. Maar deze waren niet talrijk genoeg, om de beoefening der miniatuurschilderkunst loonend te doen zijn. Slechts enkele artisten werkten in stilte voort en wisten de belangstelling voor de miniatuur in beperkten kring levendig te houden. Gelukkig is er thans een kentering ten goede in deze kunst te bespeuren en worden er behalve in Frankrijk en Engeland, waar de interesse steeds het grootst was, ook in Amerika, Duitschland en Italië tentoostellingen georganiseerd die de miniatuur in eere trachten te herstellen. En zoo worden er pogingen gedaan om deze edele kunst vol gracie weer op te voeren tot de hoogte, waar zij in de achttiende eeuw op stond. Ook in ons land, waar deze kunst vroeger eveneens werd beoefend, is de opleving merkbaar. Onder de huidige Nederlandsche miniatuurschilders neemt de heer J. G. Gerstenhauer te Utrecht, van wiens werk wij hierboven enkele redroducties geven, zeker een eereplaats in. Deze kunstenaar schildert de miniatuur in waterverf op ivoor, een materiaal, dat aan het portret de frischheid en levendigheid van de natuur geeft. Onze eenkleurige reproducties doen natuurlijk het edele en schitterende van het coloriet, waarin de heer Gerstenhauer zich een meester toont, niet uitkomen, maar toch toonen zij voldoende, hoeveel de miniatuur als kunst, en wat natuurlijkheid betreft, vóór heeft, op de fotografie, die, tot welke hoogte de ontwikkeling der techniek ze ook heeft opgevoerd, toch altijd voor den werkelijk kunstgevoelige, om het fabriekmatige dat haar min of meer eigen is, een doode, weining- of niets-zeggende plaat blijft.

TENTOONSTELLING BELGISCHE SCHOOL TE 's-GRAVENHAGE.

De vorige week is er een tentoonstelling geopend van werk der leerlingen aan de Belgische school, welke tentoonstelling zich in groote belangstelling mag verheugen. Teeken- en knutselwerk, ook fijne handwerken zijn in ruime mate tentoongesteld. (*foto Hijmans*).